

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., v právní věci žalobkyně **Z. Š.**, proti žalovanému **Městskému úřadu Frýdlant nad Ostravicí** se sídlem Náměstí 3, Frýdlant nad Ostravicí, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem,

takto:

I. **Určuje se**, že nevydání vyrozumění žalovaného na podnět žalobkyně ze dne 17. 3. 2016 ve lhůtě 30 dnů od předání věci žalovanému k dalšímu postupu, **bylo** nezákonným zásahem.

II. Ve zbytku se žaloba **zamítá**.

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobou ze dne 18. 7. 2016 se žalobkyně domáhala ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který měl spočívat v tom, že žalovaný ve stanovené lhůtě nereagoval na podnět žalobkyně ze dne 17. 3. 2016 adresovaný Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje, který byl postoupen k vyřízení žalovanému. Žalobkyně uvedla, že o postoupení podnětu byla vyrozuměna dne 26. 4. 2016, přičemž žalovaný ve lhůtě 30 dnů, stanovené v § 42 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), na podnět nijak nereagoval. Domáhala se proto, aby soud uložil žalovanému povinnost vydat vyrozumění o tom, jak bylo s podnětem žalobkyně naloženo.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 10. 10. 2016 uvedl, že žalobkyně se v podnětu ze dne 17. 3. 2016 domáhala přezkoumání rozhodnutí či jiného úkonu, týkajícího se dělení a scelování pozemků parc. č. X v k. ú. Nová Ves u Frýdlantu nad Ostravicí, a dále umístění a provedení stavby oplocení na týchž pozemcích. Žalovaný obdržel toto podání, postoupené mu Krajským úřadem Moravskoslezského kraje, dne 25. 4. 2016. Ve spisovně ověřil, že žádné rozhodnutí ani opatření ve věci dělení či scelování nadepsaných pozemků nebylo vydáno. Kontrolní prohlídkou uvedených pozemků dne 19. 5. 2016 bylo zjištěno, že na pozemcích parc. č. X a st. X se nachází nepovolená stavba oplocení, a proto zahájil řízení o jeho odstranění. Jelikož stavebník požádal o jeho dodatečné povolení, řízení o odstranění bylo přerušeno. Protože žádost o dodatečné povolení neobsahovala všechny náležitosti, stavební úřad vyzval stavebníka k jejich doplnění a řízení přerušil. Stavební úřad žalobkyni nevyrozuměl, neboť měl zato, že ustanovení § 42 s. ř. bylo naplněno tím, že žalobkyně byla vyrozuměna o postoupení věci. Takovéto vyrozumění dle žalovaného tvoří jednu z alternativ, jak může správní orgán reagovat na podnět, a tím, že bylo takto reagováno, bylo učiněno právům žalobkyně jakožto podatelky podnětu dle § 42 s. ř. zadost. Dále žalovaný podotkl, že žalobkyně stavební úřad často navštěvuje a mohla se na uvedené věci zeptat.

Žalobkyně v podání ze dne 3. 11. 2016 uvedla, že by jí měl žalovaný sdělit lhůtu, stanovenou stavebníkovi plotu k doplnění jeho žádosti o dodatečné povolení stavby, a dále sdělit, zda ona bude nebo nebude zahrnuta do okruhu účastníků řízení o dodatečném povolení stavby. Poukázala na to, že před civilními soudy vede řízení o určení neplatnosti dohody o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví. Dále nesouhlasila s názorem, že na její podnět postačilo reagovat sdělením o postoupení věci, neboť z jejího podnětu je zřejmé, že ji zajímalo věcné vyřízení tohoto podnětu. Konečně namítla, že na stavbu oplocení upozorňovala žalovaného již v roce 2014.

U jednání dne 21. 2. 2017 setrvali účastníci na svých stanoviscích.

Krajský soud posoudil namítaný nezákonný zásah na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“)

Podle § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Podle § 85 s. ř. s. je žaloba nepřípustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky.

Podle § 42 věty první a druhé s. ř. je správní orgán je povinen přijímat podněty, aby bylo zahájeno řízení z moci úřední; pokud o to ten, kdo podal podnět,

požádá, je správní orgán povinen sdělit mu ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy podnět obdržel, že řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, popřípadě že podnět postoupil příslušnému správnímu orgánu.

Ze spisové dokumentace soud zjistil, že se žalobkyně podáním ze dne 17. 3. 2016 obrátila na Krajský úřad Moravskoslezského kraje se žádostí o přezkum zákonnosti jakéhokoliv úkonu žalovaného, týkajícího se dělení a scelování výše uvedených pozemků a stavby oplocení na těchto pozemcích. Krajský úřad žalobkyni přípisem ze dne 22. 4. 2016 vyrozuměl, že z podnětu žalobkyně není zřejmé, zda vůbec bylo ze strany žalovaného nějaké rozhodnutí vydáno a krajskému úřadu z úřední činnosti toto rovněž není známo. Proto věc předává žalovanému, který prošetří, zda stavba oplocení není „černou stavbou“ a pokud vydal nějaké rozhodnutí o dělení či scelování předmětných pozemků, toto předá krajskému úřadu ke zvážení zahájení přezkumného řízení.

Povaha žalobou tvrzeného zásahu spočívá v nekonání správního orgánu, který podle ustanovení § 42 s. ř. konat měl. Jedná se tedy o tvrzený omisivní zásah.

Pokud se týče přípustnosti žaloby, dospěl soud k závěru, že správní řád neposkytuje žalobkyni žádný právní prostředek ochrany či nápravy. Na proces vydávání sdělení se dle § 154 s. ř. ustanovení o ochraně před nečinností, obsažené v § 80 s. ř., neužije. Právní prostředek k ochraně před nezákonným zásahem či k jeho nápravě musí být nárokovatelným procesním institutem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Aps 2/2010-44 ze dne 17. prosince 2010). Neobstojí proto námitka žalovaného, že kdyby se žalobkyně při návštěvě stavebního úřadu na věc zeptala, požadované informace by se jí dostalo.

Ustanovení § 42 věty druhé s. ř. zakládá podateli podnětu veřejné subjektivní právo na sdělení, jak bylo s jeho podnětem naloženo (pokud o toto sdělení požádá). Správní orgán může sdělit – slovy zákona – „že řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, popřípadě že podnět postoupil příslušnému správnímu orgánu“. Žalovaný se hájil tím, že bylo-li žalobkyni sděleno krajským úřadem, že věc byla postoupena žalovanému, bylo tím citovanému ustanovení učiněno zadost a již dále nebylo potřeba žalobkyni dále o osudu jejího podnětu vyrozumívat. S takovýmto právním názorem se soud nemůže ztotožnit. Čistě jazykový výklad by sice mohl nasvědčovat tomu, že podatel podnětu má být vyrozuměn jen jedním ze tří v zákoně uvedených způsobů, nicméně již použití příslovečné spřežky „popřípadě“ v textu zákona může indikovat, že sdělení o postoupení není rovnocenné sdělením o zahájení či nezahájení řízení z moci úřední. Navíc jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad *e ratione legis* atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně, nebo v důsledku nevzdělanosti, smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity (nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 33/97 ze dne 17. 12. 1997, publ. pod č. 30/1998 Sb.). Z povahy věci je v případě podnětu zřejmé, že podatel nemá zájem dozvědět se pouze o jednom z procesních úkonů v rámci vyřizování žádosti (jímž je

postoupení věci), nýbrž chce vědět, jak bylo s podnětem naloženo meritorně. Ukládá-li zákon správnímu orgánu vyrozumět podatele podnětu o postoupení tohoto podnětu, rozumí se tím, že mu ukládá kromě jedné ze dvou variant, jak bylo s podnětem naloženo věcně (zahájení či nezahájení řízení *ex offo*), uvědomit jej též o nejdůležitějším procesním úkonu v rámci vyřizování podnětu tak, aby podatel věděl, kde bude o jeho podnětu s konečnou platností rozhodnuto a také aby věděl, proč jej adresát jeho podnětu v zákonné lhůtě nevyrozuměl o tom, zda řízení z moci úřední zahájil či nezahájil. Vyrozumění správního orgánu o tom, že postupuje věc příslušnému správnímu orgánu, nezbavuje správní orgán, jemuž byla věc postoupena, povinnosti vyrozumět podatele podnětu, zda řízení zahájil nebo zda neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední.

Soud proto dospěl k závěru a dle § 87 odst. 2 s. ř. s. určil, že žalovaný se dopustil nezákonného zásahu tím, že ve stanovené lhůtě žalobkyni nevyrozuměl o tom, zda v návaznosti na její podnět bylo nebo nebylo zahájeno řízení z moci úřední.

Protože soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí, nepřehlédl, že žalobkyni se již dostalo věcné informace o tom, že na základě podnětu žalobkyně jednak 1) nebude vedeno přezkumné řízení ve věci rozhodnutí o dělení či scelování předmětných pozemků, neboť žádné takové rozhodnutí neexistuje, jednak 2) bylo zahájeno řízení o odstranění stavby plotu na předmětných pozemcích. Tuto informaci žalovaný uvedl ve svém vyjádření k žalobě, které bylo žalobkyni doručeno dne 21. 10. 2016. Pokud žalobkyně trvala na tom, aby soud zavázal žalovaného k tomu, aby upřesnil některé okolnosti řízení o odstranění stavby a návazného řízení o dodatečném povolení stavby, pak soud takovémuto žalobnímu žádání vyhovět nemůže. Právo podatele podnětu na informaci o tom, jak bylo naloženo s jeho podnětem se totiž vyčerpává sdělením, že řízení bylo zahájeno nebo že nebyly shledány důvody pro zahájení řízení. Na další podrobnosti o průběhu zahájeného řízení již z titulu podaného podnětu nárok nemá. Proto byla ve zbytku žaloba podle § 87 odst. 3 s. ř. s. pro nedůvodnost zamítnuta.

O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že náhrada nákladů nebyla ani jednomu z nich přiznána, neboť procesní úspěch obou účastníků byl částečný (poloviční).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Krajský soud v Ostravě
dne 21. února 2017

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu